

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)،
آلتی آیلنی (۳۵) غروشدور،
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۸۰)،
آلتی آیلنی (۴۵) غروشدور.

اراره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسالکه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور. درج ایدلهین
یازیلر اعاده اولونماز.

الکشاف

سر () ۳۳۰ ۳۳۰ ۳۳۰ ۳۳۰ ۳۳۰

اخطارات

رساله مزودن آلدینی کوسترک
شرطیه بتون یازیلر هر هانکی بر
غزته طرفندن اقتباس اولونه بیلیر.

مکتوبلرک، امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و ابونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدر.

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسه ده یازلمسی
رجا اولنور.

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه دائر
اولدیفنک واضحاً بیلدیرلمسی رجا
اولنور.

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفتعلق مجموعه اسلامیه در.

انبیون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ارباب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

ایچون اولسان اوزرینه مدون بولونان آثار نافعہی ، مثلاً حفظ صحفہ ، اخلاقہ ، ادارہ یتیمہ و سبائر مهم شعبہ لرہ عائد کتابلری اوقویوب آکلاہ حق قدر ملکہ لازمدر . حال بوکہ فرانسر ، یاخود انکلیر ، یاخود آلمان لسانلری ہلکز اوستون کور بللہ مش اولان برقیز ایچون بولسانلرہ کی دقایق ، اسرار ی احاطہ ایدہ بیلیمک نہ مشکل برمسئلہ در ! بز مصرده اولسون ، ساز بلاد اسلامیہ اولسون ، مسلمان قیزلرینک اوروپا لسانلریلہ مشغول اولملرندن حصولہ کان نتیجہلری آراشدیردیغمز زمان بوزوالیلرک کیجہ کوندوز مخیل عشق وسودا ماجرالریلہ دولو حکایہ لر (رومان) اوقومہ یہ انہما کندن باشقہ بر استفادہ لرینی کورہ مدک . ایشہ بونلرک منہای تحصیللری بو اولہ یینی کبی اک زیادہ خوشلاندرلری دہ یینہ بوندن عبارت .

بومثالی سرد ایتیمکدن مقصدمز ، ملتارک ناصیل اولوب دہ اسباب ونتایج حقندہ اعمال فکر ایتیمکسزین باشقہ لرینی تقلیدہ قالدیشدقلرینی کوسترمکدر . شاید شوصوک ایکی سنہ ظرفندہ عالم اسلامدہ ، خصوصیلہ تورکستان ، سیریا وممالک محروسہ شاہانہ دہ ظہورہ کان انتہای کورمہ مش اولایدق یأسمز صوک درجہ یہ کلہ جکدی . اوت ، بورالردہ کی مسلمانلر شرکتر ، اقتصادی مؤسسہ لر وجودہ کتیرمک ایچون اوغراشیورلر و علمی ، اجتماعی شئونلرینک اصلاحی ایچون اللرندن کلدیکی قدر چالیشیورلر . بونکلہ برابر بز بونلری دہ دیگر ملتارک آرقہ سندن کور کورینہ کیتیمکدن و اوملتارک وضع ایتدکاری پروغراملری ، قانونلری عیناً اقتباس ایلکدن ، یاخود اونلردہ کی مؤسساتک عینی وجودہ کتیرمکدن تحذیر ایدرز . زیرا تقلیدک بودرلوسی مقلد اولان ملتارک محوینی استلزام ایدر .

عبدالعزیز چاوش

مترجمی : محمد عاکف

بکندکاریلہ معاشرتمدہ بولونورلر . آرزو ایتدکارینی کندیلرینہ دوست و زوج انتخاب ایدرلر . بناء علیہ بوامتار طرز حیاتلری ایجابی قیزلرینہ اجنبی لسانلرین برینی اوکرمہ یہ مجبوردرلر . او حالہ غریبہ کی قیزلرک بویلہ بر لسان اوکرمہ یہ نہ زمانلرینک بیہودہ ضیاعی ، نہ دہ کندیلرینک عیشہ اشتعالی موجب اولہ ماز . بونکلہ برابر آلمانیا کی آوستریا کی بویوک مملکتلردہ کی قیزلردن چوغنی کوریورز کہ تعلیم ابتدائیلری اکیال ایتدکجہ کندی آنا لسانلرندن باشقہ بر لسان اوکرمہ یہ قالدیشمایورلر .

شو سرد ایتدیکمز مطالعاتی کوردکدن صوکر مسلمان قیزیلہ اوروپالی بر قیزی مقایسہ ایدیکزدہ باقالم نہ فکر حاصل ایدم جکسکمز ؟
۱ — مسلمان قیزی شریعت اسلامیہ مقتضاسی اولہ رق ولیلرینک ضمانی وحمایہ سی آلتندہ بولونور . قوجہ یہ وارنجہ یہ قدر ولیلری طرفندن اتفاق ایدیللری شرعاً مجبوریدر ، کہ بو بابدہ کی تفصیلات کتب شرعیہ دہ مصرحدر .

۲ — مسلمان قیزی محرملرندن باشقہ سیلہ اختلاط ایدہ مز ؛ بناء علیہ اوروپالی قیزک اثبات وجود ایدہ بیلہ جکی محافلہ ، مجالسدہ بولونہ ماز .

۳ — مسلمان قیزی شرعاً مسلمانندن باشقہ سنہ وارہ ماز .

پک اعلا ! بر مسلمان قیزی عرب لسانلری اوکرمہ نمکدن نہ کبی فائدہ تأمین ایدہ بیلیر ؟ خصوصیلہ عمرینک معارف ابتدائیه تحصیلہ حصری لازم کان ایلک سنہ لرندہ بویلہ اجنبی لسانلری اوکرمہ یہ قالدیشمی عجبا حکمتہ ، مصلحتہ موافق میدر ؟ دینلہ جک کہ : لسان تحصیل فائدہ دن خالی اولہ ماز : اوت ، بو خصوصدہ بزہ قطعاً مناقشہ ایدم جک دکاز . لکن بر اجنبی لسانندن استفادہ ایدہ بیلیمک

مکہ امیر سابقی باغی حسین

« العالم الاسلامی » رفیق محترمزدن ترجمہ اولمشدر :

ایستہ دی . بوتون جماعت اسلامیہ شونقطہ دہ متفقدرکہ : شاید قرآن حکیمک هنوز نازل اولیان آیات جلیلہ سی قالمش اولایدی ، کتاب الہک اوقسمی ، بو آدم حقندہ ، کرک ابو جہل ، کرک دیگر فاجر زندیقارہ عائد اولقی اوزرہ وارد اولان لغتارک دہا شدتیلرینی احتوا ایدردی .

مسلمانلرک عوام قسمی حسینک بوحرکتہ قارشى حیرتارہ دوشدیلر . حال بوکہ شمدی یہ قدر ارتکابندن چکینمیدیکی فضاحتلری تعقیب ایتسہ یدیلر ؛ کذلک ایشک ایچ یوزنی ، کندیسنک ماہیت حقیقیہ سنی بیلسہ یدیلر ، بو آدمدن بویلہ برحرکت ظہورندہ ہیچ دہ استغراب ایدیلہ جک برجهت اولمدیغنی آکلارلردی . بز حد ذاتندہ بک آحیقلى اولان شوفرستی وسیلہ اتخاذ ایدرک بو مخلوقک فالقاریلہ

امیر المؤمنین ، خلیفہ رسول امین سلطان محمد خان خامس افندیوز حضرتلری دیار اسلامی اسارتدن قورتارمق ، کلہ دینی اعلا ایلک مقصد معظمیلہ جہاد مقدسی اعلان ایتدی . تام بوصیردہ یکرمنجی عصرک ابو جہلی بولونان وخاندان نبوتہ انتسابندن باشقہ ہیچ برمزنی کورولہ مہین مکہ امیری حسین دہ نفس امارہ سنہ ، تمایلات سفلیہ سنہ ، طویع بیلمہ یں احتراصاتہ ، اللہ قورقوسندن ، ایماندن ہیچ نصیبی اولمایوب صاری آلتونلرک طینتندن باشقہ برصد ایلہ جذبہ یہ کلہ یں وجدان سافلہ تبعیتلہ بروقت ابو جہلک مسلمانلرہ قارشى طاقتیدی طوری آلدی ؛ دین دشمنلریلہ برلشہرک انکلیر سیاستک خدمتکاری کسیددی ؛ دیار اسلامی اضمحللہ سوروکلہ مک ، اسلامک وبوتون مسلمانلرک صوک ملتجاسی اولان دولت عثمانیہ یی انقراضہ محکوم ایتک

اسلامه و مسلمانان را قارشی ارتکاب ایلدیک جنایتلره دائر بر نبذه معلومات ویرمچکز . تا که ماهیتی تمامیه آ کلاسونلرده فسقنک و امر آلمیدن خروجنک جزاسی اوله رق کیجه کوندوز کندیسنه لغت اوقوسونلر .

آلئی یدی عصردن بری دین مبینک حامیسی بولسان عثمانلی پادشاهلرینک اک بویوک مدار مفخرتلری « خادم الحرمین » عنانی بالاستحقاق احراز ایلدکن عبارت اولدینی و بونلرک اک بویوک وصف میز تاریخلری خاندان نبوتک سلاله طاهره سنه قارشی مفرط برحمت، عظیم بر حرمت شکنده تجلی ایلهدیک ایچون او سلاله کریمه نیک بعض منتخب افرادی حقنده اظهاری معتاد اولان تظاهرات تکریم و اعزازی اسکیدن بری محافظه ایتشلردر . [اصل که غرب حکومتلری ده کندی ملتلی آرمه سنده یتیشمش اعظمک احفادینه ؛ حکومتلر ، مذهبلر ، مسلکله وجوده کترین مؤسسارک سلاله سنه قارشی عینی وظیفه حرمتی ایضا ایتکده درلر .] بو فخری تظاهرات ایسه « مکه امارت » ندن عبارتدر . شیمدی بزم ایچون ایکی مهم نقطه وارد که اونی بورا حقه ایضاح ایتکدکمز ایجاب ایدیور :

(۱) فاطر حکیمک « ان اکرمکم عندالله اتقیکم » حکم جلیل ، برده « من اطاعنی ادخلته الجنة ولو کان عبداً حبشیاً ومن عصانی ادخلته النار ولو کان شریفاً قرشیاً » مآلنده کی حدیث قدسیسی ایله شارع اعظم صلی الله علیه وسلم افندیمز حضرت تهرینک « انا جدر کل تقی » طرزنده کی قول کریمی اساسلری اوزرینه مؤسس بولونان اسلامک ده موقرات حکومتنده کی قاعده محکمه به رغماً ؛ اصحاب کرامک حضرت علیدن اول ابو بکر ، عمر ، عثمان (رضی الله عنهم اجمعین) حضرتلر بیعتلریله شو حرکتده مندرج معنای مساواته رغماً ؛ قرآن کریمک رسول اکرم (صلعم) افندیمزک عمجهلری بولونان ابو لهبی تحقیر ایتسنه و بو تحقیرک صرف سلاله ایله ، یاخود فخر کاشاته انتساب ایله عزت و شرف قازانیله بیلجهکی احتمالی ابدیاً سلب ایتمش اولماسنه رغماً عثمانلی پادشاهلری مفعول اولدقلری مکارم اخلاقک سوقیله سلاله نبویه تکریم ایتکدن و بو خاندان جلیله قارشی شرفیله متناسب تظاهراتده بولمقدن هیچ بر زمان کری طور مامشلردر .

(۲) مکه امارتی حاکمیت ، سیادت ، یاخود ولایت و آمریت دیمک دکلدر . زیرا اوراده حجاز ولایتک اداره سنندن مسئول اولان و بوتون امور مملکت اوزرنده تصرف ایدن بروالی وارددر . بناء علیه بو عنوان معنوی ، بو پایه شرف حیدردی فرمانلرله صراحة تعیین ایدیلش بر وظیفه دن عبارتدر که اوده اداره ایشلرینه فعلاً مداخله ایتهمک و دین و دولتک خیر و سعادت ایچون دعوات طیه ده بولونمق اوزره حجاجک « وفاه » سی و عزت و راحتلرینک تأمین جهتلرینک کندیسنه احسان ایدیلش اولمسی در . بوا یسه امیره ایدیلجهک اکرام و احترامک منتها سیدر . زیرا ایتش باشنده اولانلر طایفه حرکت ایتدکلی تقدیرده

بیله انسانلرک یاریسی کندیلرینه دشمن اولور . عثمانلی پادشاهلری ایسه بوتون کائناتک خاندان نبوته محب اولمسی ایسته دکاری ایچون اوتهدنبری بونلره جمهوریتله ، یاخود مشروطیتله اداره اولونان مالکده کی رئیسارک مقام معنویسی و یردیله و خاندانلرینک شرفیله عالم اسلامک کندیلرینه قارشی بسله دیکی محبتی بوسورتله شائبه نقصان و خللدن حمایه ایتدیله . ایشه مکده هم امیر ، هم والی بولونمسنده کی سر بودر . بونی کورنلر سلاله نبویه رؤسایسی بولونان مکه امیرلرینه عثمانلی پادشاهلری طرفندن تخصیص ایدیلان مرتبه معنویه نیک بویوکلککی در حال تسلیم ایدلر . امیر ایله والی آرمسنده کی فرق ایسه میدانده در . لکن او یله کور و یورکه امیر حسین کی نفوذ نظر دن ، اصابت رأیدن محروم اولانلرک کوچوک قالمش روحلری بو مقام معنویک شاهقه مجندن طویق بیلمز احتراصلر ، اداری انتزیهلر ، زونه رحمت اوقوته حق ظلملر درکسنه ایندکجه بر دلو راحت ایده میور . اوت ، بو احتراصلر ، بو ظلملر بوتون اهل حجازی کندیسندن بیزار ایتدی . بوتون حجاجی علینه چویردی . هله بوسوک جنایتی کندیسنی خسران مینه سور و کله دی کوتوردی . فلا حول ولا قوة الا بالله .

خليفة مسلمینه قارشی خروج ایدن امیر سابق حسین یدی سکر سنه اول شورای دولت اعضا سنندن ایدی . یعنی نه کندیسنی ، نه ده پدری . ابن الرشیدلر ، ابن سعودلر ، ابن صباحلر ، امام یحیالر کی معین بر ریاسته ، یاخود بر مقامه صاحب امرادن دکل ایدی ؛ آنجق حد معظمه حرمة دولت طرفندن تعیین ایدیلش بر مأمور ایدی . زیرا دار الخلافه ده بولوندی زمان کندیسنه حکومتجه حسن ظن ایدیلدیوردی . اوت ، اوصیره ده زهد و تقوانک مجسم بر تمثالی کورونیوردی . قولتوغنه مصحف شریفی ، اله تسبیحی ، آلاذقجه بر یره چیقما یوردی . بونکله برابر یسه شرفادن اولان عمجه زاده لرینه ال آلتندن فالقلرده بولونیوردی . ظاهر آ کوستردیکی بو تقوی سببیه خاقان مخلوع کندیسنی احسانلره ، عطیه لره ، هدیه لره فرق ایتش ؛ کوشکلر و یرمش ؛ دها جکرده امیر علی پاشانک عزلی اوزرینه امارته تعیین ایتش ایدی . حسینک زمان امارتنده کندیسندن حجازک اصلاحی ، اهالینک و حجاجک ترفهی ، عدالتک اقامه سی ، معارفک ، علوم عالییه و آلیه نیک تمیمی کی اجرا آتی بکله یلر اکثریته بالغ اولمشیدنی . آنجق کندیسنی یقیندن طایان از باب رویت « مقصدی اله کچیرنجه نه قدر غار قیلدی ، اوروج طوتدی ؛ ایشی اولوب یتینجه نه غار قیلدی ، نه ده اوروج طوتدی . » دیدیلر و بو آدمک هیچ بر حدود ایله مقید اولیان احتراصاته انضمام ایدن مفرط طمعکارلی ، دسائس شیطانیه سی ، سیاسی خصم لرینه قارشی هیچ بر حسن مرحمت طویانلر شدنی ، الحاصل استبداد ظالمانیه عاشق اولان اوغلی عبداللهک افساداته تمامیه انقیادی خلقک بسله دیکی آمال خیرک تحقینه صورت قطعه ده مانع اوله جفتی اکیداً سوبلدیلر .

خليفة مسلمینه قارشی خروج ایدن حسین مکه امارته کچدیکی

زمان مسلکی شوقه‌لره انحصار ایتشدی :

- (۱) هر درلو اصلاحات قارشى كلك و خلك اموالى ايسته‌ديكى كې يوتنه‌يلمى ايجون قديمى حالى اوزرينه ترك ايتك .
- (۲) وسائل ممكنه‌نك كافه‌سنه توسل ايتك - صورتيله ثروت بريكديرمك ؛ ولو طوتولان يولار فرائض دينه‌نك تعطيله مؤدى اولسون .
- (۳) حكومتله اهالى آرمه‌سنه شقاق تخملى ايتك .
- (۴) جزيره‌العربده سياسى ، ادارى مشكلات ايجاد ايتك .
- (۵) عربستانى دولت عثمانيه‌دن آيرمق ، صكراده شخصى (خليفه!) اعلان ايتك ايجون انگلتره حكومتى ايله ومصرده كى انگليز طرفدارى خانلارله توحيد مساعى به چالشمق .
- (۶) عقاله كله بيان وسايطك كافه‌سيه خصملىرى ازوب بيشيرمك .
- (۷) شريعت غرائك احكامنه مخالف بولونان « ابومى » قانونى تنفيذده آلايلديكنه ايلرى كيتمك .

۱

مغير كاظم پاشا حجاز واليسى بولوندىنى ائشاده ، اخلاقدن نصيبى اوليان بعض مطوفلرك اغفالانى يوزندن حجاجك چكديكى صيقتيلرى كوزيله كوردىكى ايجون ، خلكك ممنونيتى موجب اوله‌حق برلايحه نظاميه وجوده كتيردى . بولايمده مطوفلره ويريله‌جك اجرتك مقدارى تعيين وهر ايكى طرفك حقوقى تعيين ايتدى . حجاجك مالارنى يغماده پك ايلرى كيدن ؛ اختلاسلىرى ، سرقلرى تواتر درجه‌سى بولان يوسف قطان كيلرى چيقاردى . يوز بيكرجه مسلمانك مصالحى صيانت ايدن شو اجراءات اوزرينه امير فنا حالده قيزدى . زيرا هر برى قطعات اسلاميه‌دن بريته تعيين اتمه‌سنه مقابل مطوفلردن سيزديرمقده اولدينى كليتى مقدارده كى واردات سنويه‌سنه طوقونه‌جقدى . [امير هرملكك مطوفندن حجاجك مقدارينه كوره تخلف ايتك اوزره سنوى بش بيكدن يكرمى بيك ايرايه قدر باره آير . طبيعى دركه بو قدر كليتى بر باره ويره‌جك اولان مطوف حاجيلرك صبرتندن كرك كنديسى ، كرك عونىسى ايجون اون قاي چيقارير .] ايسته بوسيدن حسين فته‌لر ، قيامتار قوبارمق لايحه نظامى ابطال ايدوب ايش اسكى حاله ارجاع ايدنه‌يه قدر اوغراشدى . مع مافيه بو قدرله اكتفا ايتدى . بلكه اخلاقسنزلفيله ، فاحش صورتده كى اختلاسليله اشتهار ايتمش اولان اشخاصك كافه‌سنى وظيفه‌لرينه اعاده ايتدى . زيرا بونلر كنديسنه بويوك مقدارده باره ورييورلردى . عبادالاهى صويق ايجون واسطه‌سى اولان يوسف قطانى ده بلديه رياسته كچوردى . يوسفك الاى بيك ايرا اختلاسى ميدانه چيقه‌رق املاكى وسنداتى محكمه‌جه تحت حجزه آلمى اوزرينه امير حسين حيله‌لرك هر درلوسنه ، وعدلرك ، تهديدلرك كافه‌سنه مراجعت ايتدى . هيچ برمسوغ قانونى بولونمقسزىن دعوايى طور دوردى . املاكى

سندلريله برابر يوسفه اعاده ايتديردى . « حجاز قلعيسى شرعى ، ياخود نظامى محاكم ايله اداره اولونه‌ماز . بوراده حاكم اولان قوت عرف ايله اميرلرك اداره‌سندن عبارتدر . » ديدى !

حكومت صحيه تحفظخانه‌لرقي اصلاح ايتك ، دكر صويق تظهيره مخصوص ماكينه‌لرى جوغالتق ، يكي طرزده كنديش خسته‌خانه‌لر وجوده كتيرمك ، فقير حاجيلر ايجون خانلر ، عمارتار تأسيس ايتك ايسته‌دى و بوكا قارشولوق اولق اوزره دوه باشنه برويركى طرح ايتدى ، كه بوده جده‌دن مكه‌يه قدر اون غروش ، مكه ايله مدينه آره‌سى ايجون ده آلتش غروشدى . بونك اوزرينه امير حسين بر طرفدن تجارى تحريك ايتدى ، ديكر طرفدن عربلرى آياقلانديردى . حال بوكه بو پارمى حاجيلر ورييوردى . مع مافيه حسينك مقصدى عربلرك منافعى كوزمك دكل ، اصلاحات قارشى كلكدى . ناصيل كه برى چيقارده دوم جیدن شكايه ايدمك اولورسه امير حسين اودوم جیدن دوه باشنه حكومتك « تهرىجه » ناميله وضع ايتمش اولدينى وير كينك ايكي قاي هيچ برحقه ، هيچ برحكم شرعى به مستقد اولمقسزىن جزا اوله‌رق زوزله آير ، وبوصورتله طوبلانان باره لرده طوغرودن طوغروه كندى جينه كير .

زنكين مجاورلردن بعضيلرى مكه ايله جده‌ده يكي اصولده صحى قبنار وجوده كتيرمك ايسته‌ديلر . لكن امير حسين خطه حجازيه‌نك رون اولاده كى حالى اوزرينه قالماسى لازم كله‌جكنى ايلرى سورمك وقانون ترقى كليا انكار ايدرك بوكا قطعياً موافقت ايتمكدن باشقه زواليلرى اولومله ، نفى ايله تهديد ايلدى .

حكومت جده ايله مكه ومكه ايله مدينه منوره آره‌سند دمير يولى وجوده كتيرمك ايسته‌مش وحصوله كله‌جك وارداتك بشده برى عربانه طباغيتمه‌نى تعهد ايتشدى ، مع مافيه عربانك استفاده‌سى بو قدرله قالمايه‌حق ، خطك بوتون مستخدملىرى ، محافظلرى كنديلرندن انتخاب ايديله‌جكى كى ، شمندوفر سايه‌سند اراضيلرى قيمتله‌شه‌جك ، عصوللرى آره‌جقدى . امير حسين اولانجه قوتيله بوتشبه قارشى كلدى . برمقداد عربانك منافعنى ايلرى سوردى . لكن بو هيچ بروقت طوغر دكلدى . زيرا دوم جيلرك هددى يكرمى بيكى كچيوردى . بر دوه وسطى اوله‌رق سنه‌ده نهايت بش ايرا قازانچ براقيله‌جكندن بوتون دوم جيلرك آله‌جقلى باره يوز بيك ايراي آشميوردى . حال بوكه شمندوفر وارداتى سنه‌ده ايكي ميليوندن زياده‌يه بالغ اوله‌جقندن بونك عربانه ويريله‌جك بشده برى بوكون آلمقده اولدقلى مقدارك درت مثلى بوليوردى . خطك كنديلرينه تأمين ايدمك ديكر منفعتلر ايسه طبيعى حساب به داخل دكلدر . مع مافيه امير حسينك اوغلى فيصل شايد بوتون امتيازاتى باباسنه بخش ايديله‌جك اولورسه بو خطك تمديدنى تكفل ايدمكنى صراحه سويلشدى . مكه تاجرلردن برى اوج سياره (اوتوبوس) كتير تهرك جده

ايله مکه آره سنده ايشتمک و بونلرله دوه اوزرنده سياحته تحمل ايدمه يه جک خسته ، يا خود ضعيف حاجيلري طاشيمق ايسته مشدی . امير حسين بو اوج سياره دن برقي ياقدیردی . ديگر ايکيسی ده بودرومک برينه آتديره رق چوروتدی . هر نه قدر صاحبي خارجه کوندروب صاتمق ايسته ديسه ده بچاره نك حجازه تجدد صوفق ايسته مسنه جزا اوله رق بوکاده مساعده ايتدی . غريبدرکه جناب حق اونک ده باشنه « بنی حرب » عربلري مسلط ايدرك حکومتدن کنديسنه هديه ايديان اوتوموبيلي اولره ياقدیردی .

شرفادن شرف پاشا طائفه مزروغانی صولامق ايجون آرتزييه قویوسی آچق ايسته مشدی . بونک ايجون ايجاب ايدن آلائی کتيرته رك کندي اراضيسي داخلنده عملياته باشلاتدین کي امير حسين بوايشو ده بدعت اولق اوزره جبراً تعطيل ايتدیردی . باشانک جناب ايتش اولدیني آلات حالا اوراده معطل برحاله طور ییور .

وهيب پاشا طائف ايله مکه آره سنده کائن جبل کرا یوانی تعمير ايدرك آرابلرك مرورينه مساعد برحاله کتيرمک ايسته مشدی . امير حسين بونی منع ايجون بوتون نفوذی استعمال ايدوب مرفق اوله مانجه جاهل بدويلري عسکره قارشى تحريك ايتدی . ايش عربان ايله عسکر آره سنده مصادمه يي انتاج ايتدیسده اولکيلرك انهرامی اوزرينه يولک اتمامی میسر اولدی . بالاخره عربان يابدقلىينه نادم اوله رق امير طرفندن تشويق ايدیلدکاريغی اعتراف ايتديلر .

عين زبيده نك اصلاحيله صولرينی مکيه کتيرمک ايجون حجازه برهيت واردی . امير حسين بو هیئت کندي یغما کرلکاريينه واسطه اتخاذ ايتدی . لکن اعضاسنی ايش کورمکدن صورت قطعيه ده منع ایلدی . حق بونلر مملکته صو کتيرمک ايجون يول يائمه يه ، خريظه آلمه يه قالفيشه حق اولورلر سه هپسنى اولدورته جکی کوله لری واسطه سيله کنديلرينه بيلدیردی .

فؤاد پاشا والیدی انناسنده مسکوکاتی اصلاح ايتک ايسته يدرک تجار طرفندن حاجيلرك بارملری ، حکومتک منافعی بازيجه اتخاذ ايديله مسی ايجون کرک عثمانی ، کرک اجنبی بارملرينک حقیقی قيمتلرينی نظام مخصوص ايله تعين ايتمشدی . لکن کوزی طویق بيلمه ين بواصلاحات دشمنی تشبث واقعک کنديسنه قارشى بک بويوک برقازانچ قابوسنی قابايه جغنی کورور کورمز اولانجه قوتيله بونظامه مخالفت ايتدی وموفق اولونجه يه قدر اوغراشدی .

حازم بک حجاز والیسی ايکن طائفه اصلاحات يایمق آرزو ايتمشدی . بوجله دن اوله رق ذاتاً برقسى ييقيلمش اولان سورک

بوسبتون اورتهدن قالدیريلسنى ، يوللرك کنيشله تيلمسنى ، مکه اغنياسنک صيفه لریني تشکيل ايدن اولره نظر ربا مناظر ويريلسنى دوشونمشدی که اميرک اوغلی علی بکک اعضا منفيله داخل اولدیني ولايت مجلس اداره سیده والينک قراریني تصويب ايتمشدی . لکن عقللرك ادراك ايدمه يه جکی برسيدن طولايی امير بوکاده معارض چيقدی . اهالی يي قرار واقعک نسخيله مملکتک اسکی حالنده ابقاسی طلبی حاوی محضرلر تنظيمنه اجبار ايتدی . بوضورتله تصور ايديان اصلاحات يوز اوسته قالدی .

دکز صوبی تطهير ايجون جده ده موجود اولان آلائی اورتهدن قالدیرمق ، شهره ياقين قويو صولريه اکتفا ايتک ، دمير يوللری انشاسندن واز کيلمسنى ايسته مک ، جده ده کی محاکم اعلا ميه نك ، حجازده کی پوليس دائره لرینک ، بدعتدر ديه ، لغوینی طلب ايتک اوزره عربانی تشويق ايدرك بونلره مهرلی محضرلر ترتيب ايتدیردی . (۱۴ ربیع الآخر ۱۳۳۲) عربانه بوللری اوردوردی ، کاروانلری صويدوردی . بونک اوزرينه پوليس دائره لری لغو اولوندیني کي حکومت دمير يولی يائمايه جغه واهالیدن ویرکی آلمايه رق حاکک اسکيسی کي دوام ايدمه جکنه دار وعد ویردی .

طائفه موجود عسکره اوتهدن بری يوروش يابدیريلر وتعليم ايتدیريلیردی . امير حسين بو عسکرلک تعليم مقصديه قيشله لرك خارجه چيقاريلماسنی طاب ايتدی . بوطلب ، عسکری تعليمدن منع ايتمکدن باشقه معنایي مفید اولدیني ايجون ، وهيب پاشا طرفندن قبول اولونمادی . بونک اوزرينه امير اوغلی عبداللهی طائف جوارندکی قبائله کوندردی . عبدالله بونلره : « عسکرلرك تعليم وسیله سيله سزک يوردلر کزه ياقلاشمسی خيره علامت دکدر . شايد شيميددن بوکا قارشى کله به جک اولورسه کز آره دن بر آزمان کچنجه بونلر سزک عرضکزی ، مالکزی هدر ايدرلر . اکر سلاحه صاريله حق اولورسه کز پدرم سزه لازمکن معاوتی دريغ ايتمه يه جک . » دیدی . عبدالله عربانک زردندن دعوت ايتدیکی صره ده بيکباشی درویش بک طابورينه تعليم ايتدیريوردی . عربلر عسکره قورشون آتمه يه باشيلاديلر . درویش بک بدايته بونلری نصيحتله يوله کتيرمک ايسته ديسه ده موفق اوله مادیني کورونجه تأديبلرينی امر ايتدی . بونک اوزرينه جاهل بدويلر خطالرينی آکلايه رق عبداللهک تشويقيله ايشله من اولدقلى قباحتنک عفونی طاب ايتديلر . بووقعه دن صکره عسکر کرک عینی موقعه ، کرک ديگر جهتلرده : معتاد هيچ کيمسه يه ضررلری طوقونقسرين تعليملرينه دوام ايتديلر .

۲

امیر سابق حسینک یوقاروده صایدیغمز یغماچیلقلندن ماعدا برده صرّه مسئلهسی واردرکه بوندهده بک شنیع بر صورتده تحکم ایدردی. اوت، ارباب استحقاقی عائداتندن محروم براقه رق سومدکارینه بک آز برشی ویرر، سودکارینی ایسه اغیا درجه نه جیقاریردی. حتی بو یوزدن حجازده کی برچوق شریف عائله لری ضرورتک صوک درکه سنه ایندیله. مع مافیه حسین بونکدهده اکتفا ایتیه درک بوتون اشیای تجاریه دن دخولیه رسمی آلیر و مملکتک اصلاحنه صرفی ایجاب ایدن بو باره لری اوتانمدهن، صیقلمه دن کندی بوغازینه کچیرردی. کاشکه بو قدرله قالسیدی؛ هیات! «اوغنی» قانونه اتباعاً مقتولک دیتندن ثلثی امارت و اشراف نامنه غصب ایدردی که بوکا نه شریعتک، نه عقلک، نه ده قوانین موضوعه نک اصلا مساعده سی یوقدر.

حسین، آشغیده ذکر ایده جکمز وجهله، عسیر مسئله سی احداث ایدرک ادریس ایله حرب ایتک ایچون عسکر طوبیلا یوب کیتدیکی زمان حکومتدن یوز بیک لیرا آلمشدی. تمامیه یوتدینی بو باره مقابلنده اوراق مثبته مقامنه قائم اولق اوزره حکومت برطاقم اویدورمه سندلر، اصلیمز مضبوطلر تقدیمندن اوتانمادی. حتی او آراق حکومت طرفندن کندیسه تسلیم ایدیلن توفکلردن برقسمن بدویله غایت اوجوز اوله رق صاندینی کی بونلردن ایک بیک قدرینی ده «مران» ده صافلا یوق هر بان طرفندن قاجیریلدینی ادها ایندی.

وهیب یاشانک حجازه موصلتک عقبنده، اشغیده بیان ایده جکمز وجهله، یالان اشاعه لرله برفته احداث ایدرک جده ایله مکه آرسنده تجاره و حکومت عائد ایک بیک دوم یوکی اشیای صویدوردی و بو اشیان بشده برنی کنیدی ایچون آیروب «مران» کوندردی. متباقیسی ده عربانه طاغیتدی.

عتیه قبائل حسینک جورندن بزار قاهره یینه کنیدی لردن اولوب ده ابن السعودک تابعیتده بولونان عشاره الحاق ایچون نجده کچیدنجه حسین صوک درجه. غصبه کلرک بالعموم نجدها الیسنی ایک سنه مدته فریاضه حقی ایضا ایچون حجازه کلکدن منع ایتدی کی بونلرک حجازله اولان تجارته رینه ده مانع اولدی. بو صورتله هم نجد، هم حجاز خلقی متضرر ایندی. حتی حکومت طرفندن اصدار اولونان شدتلی امرلر رغماً بوکفرانه عناننده اصرار ایتدی. نهایت برطرفدن حکومتک تهدیدی، دیگر طرفدن دمین ذکر اولونان قبیله لرک رجعتی اوزرینه نجلیلرله حج ایچون مساعده ویرمک لطفنده بولوندی!

«بی حرب» قبیله لرینک ضایسنی قجه لکله اولدورتیرک حج قافله لرینی اوج سنه دن بری طریق سلطانی به مقابل طریق شرقی طوطیه اجبار ایتدی که اولکی یول ده قیصه، ده راحت اولقله

برابر دوه باشه بش لیرا ایله قطع اولونمده ایکن ایکنجی یول ایچون بدی بچق لیرا ویرمک ایجاب ایدیوردی.

جهاد مقدسک اعلانندن بری حسین باره چارمق، مسلمانلرک حقوقی غصب ایتک ایچون درلو درلو سفیل واسطه لر ایجاد ایتدی. اولاً خارجدن حجازه کتیریله جک بوتون ارزاقی احتکار آلتنه آله رق بونک ایچون جده ده بلویه رئیس سلیمان قایی، مکده ده اورا بلویه رئیس یوسف قطانی وکیل تعیین ایلدی، که بونلرک ایکسی ده کندی آدم لیردر. بونک اوزرینه اسماری آلا بیلدیکنه یوکسلده رک بچاره حاجیلرله یرلی اهالی بی اولوم درجه نه کتیردی.

حکومت سنیه یننده کی مجاهدلرله مأمورلرله - انکیزلرک امیر کبیر عنواتی ویردکاری - بو حسین واسطه سیله رقاچ دفعه ده اولق اوزره اوجوز بیک قدر لیرا کوندردیکی حالده الله قورقوسی بیلیمین بو حریف اوباره نک آنجق آلتیده برنی کوندردی.

حسین، حجازدن برچوق مجاهد جیقارم جقتی اوغلی فیصل واسطه سیله دردنجی اردو قوماندانلغنه وعد ایدرک طور سینایه کیده جک اولان بو مجاهدلر طرفندن هائله لرینه براقلمق اوزره ایجابی قدر باره ایسته یوب آلدینی حالده بونک اول بیک لیراسی توزیع ایتمه دن اعلان عصیان قالدیشدی. اصل غریبی شودرکه بزم باره لر مزله بزم نامزه طوبیلامش اولدینی مجاهدلری بزم علمه زمه سوق ایتمکدن اوتانمادی. لکن بو تمیز یورکلی مسلمانلرک امیر طرفندن ارتکاب ایدیان شو خیانته قارش حیتلری غلیانه کلرک بزم عسکره التحاق ایتدیلر، وجودی قالدیرمه مدقلری بو خائنک اجباریه طوتولش اولدقلری حرکتدن طولای صوک درجه ده متأسف ویشیان بولوندقلری اعتراف ایلدیلر.

حسینک انکیزلردن الدینی اون بیک لیرا مقابلنده مشهور شمیدن کیسی قهرمانلری اولدورمک ایچون بدویلری ناصیل تشویق ایتدیکی ایسه همزک معلومیدر.

غالب یاشا حجاز فرقه عسکریه سیله مدینه دن مکه یه کیدرکن حسینک اوغلی علی حاضر بولونارق دوم باشه بدی لیرا ایسته مشدی، که بونک ربی امارتک حق ایدی. حال بوکه بی حرب قبائل مشایخی درت بچق لیرایه راضی اولمشلر ورهینه ویرمهی تعهد ایتشلردی. والی یاشا امیر اکراماً علی بکک طلبی قبول ایتدی. بو صورتله حجازده کی قبائلک بویوکی اولان بی حربک مضایقه سی امیرک سایه مرحمتنده! برقات دها آرمش اولدی.

حسین جده ده کی آخته لرله هر سنه اتفاق ایدرک اوج بیک لیرا الیر، که بو باره بی قهقه یا اوغلارندن برنی، یا خود وکیل شریف محسنی مأمور ایدر و بو یوزدن نولار تحمل ایدیله میه جک درجه یه جیقاردی. افغانلی مرحوم حسن خانی طائف یولنده قجه لکله اولدورتدیکی

زمان اوزرنده کی بیک بشیوز لیرادن فضله طوتان نقود و مجوهراتی صویدورمه یی ده اونو تادی .

شرق اقصادن عسیرک شمانه قدر کمال امنیتله سیاحت ایدن بویوک آلمان ضابطلرنندن فون مولله ری اولدورتمک ایچون انکلیزلر حسینیه امر ایتشلردی . حسین بدویار واسطه سیله بوامری یرینه کتیرنجیه انکلیزلردن الدینی مکافاتدن باشقه بوشجیع ضابطک نزدنده کی یکریمی بیک لیرایی ده قویته صوقدی .

اوغلی عبداللهی حرب عمومیدن اول مرکز خلافته کونده رکن افندیسی کیچنره اوچات کوندرمش ، لکن کومروک رسمی ویرمه مک ایچون اوتانمدهن بو آنلرک امیرالمؤمنینه تقدیم ایدیله جکنی ادعا ایتشدی . خلافته قارشى اعلان عصیان ایتزدن اول انکلیزلردن دهشتلی بر پاره آلدی که بویارهی قبض ایچون کندى ایکی اوغلی ایله «توبل» ریشی ابن عارفی سوا کنه کوندردی .

مسرودات واقعه دن بو حریفک پاره یه نه قدر حریص اولدیغی ، دنیا اوغورنده دینی ناصل صاندیغی قارئلرمن البته آ کلامشلردر . فلاحول ولاقوة الابالاه .

۳

سابق مکه امیری حسین حکومتله عربان آرمسنده واسطه صلاح اوله حق ایکن امارتی اله کچیرر کچیرمن خاطره خیاله کله یین حیللرله ایکی طرفک آرمسنى بوسبتون آحق مسلککى التزامه باشلادی . حکومت قارشى عربانی هر درلو ترقیه مانع ، هر درلو مفسده صالح کوستردیکی کی هر بانه قارشى ده حکومتی قورقونج بر طرزده تمثیله باشلادی و کنديسنى عربانک سعادت و راحتى ایچون هر فداکارانی اختیار ایدر بر حامی مشفق شکنده دلائیمه چالیشدی . عربانی حکومتدن صوغوتمق ایچون هیچ اصلی ، اساسی اولیان شیلری حکومت اسناده باشلادی . مثلاً منیر باشانک والی وکالتنده بولندی زمان حسین کنديسینه دیدی که :

— یمن وعسیر خاجیلرینک ایلری کلنلری ادریسک آدملرننددر . حجاج آرمسنده فساد چیقاره رق خلقی ادریسه بیعت ایتدیرمک ایسته یورلر . بوللری حبس ایتلی در .

بوزوالیلرک هیچ برتهمتی اولمدیغی آ کلاشیلوب والی وکیل طرفندن سیبللری تخایه اولونجه حسین کنديلری کمال اعزاز ایله قارشولادی . و «خیری ، شری تفریق ایدمه یین عثمانلی رجال حکومتی طرفندن معروض اولدقلری حقسزلردن طولانی فوق العاده متأسف اولدیغی» سوباسکدن اوتانمادی .

وهیب پاشا هم والی ، هم قوماندان اوله رق حجازه کلنجه خاش حسین قورقه رق عرب مشایخنندن بر چوغنی یانه چاغیردی . حکومتک

حجازه عائد امتیازاتی قالدیرمه یه ، اهالیسنى عسکره آلمه یه ، دیگر ولایتلردن استیفا ایدلمکده اولان ویرکولری بورادن ده طوبلامه یه قرار ویردیکنی ؛ عربانک حقوقی مدافعه ایتدیکندن طولانی امارتی لغو ایتک نیتنده اولدیغی ؛ بدویلرک رزقی قوروتق ایچون حریم آرمسینه دمیر یولی دوشه مک ایسته دیکنی غلیظ غلیظ یمینلرله تأمین ایدهرک دیدی که :

— حکومت بالقان محاربه سندن بک یورغون بر حالد چیمه مشدر . هنوز هیچ بر طرفدن پاره بوله مامشدر . شاید سزلر اوافق بر حرکت کوستره بیلیرسه کز بوقسالفلرک همسنى بردن دفع ایدرز . حکومت بزه قارشى سوقنه مقتدر اوله ماز .

حسین مشایخی بوضورتله قاندره رق قدیمی حالى اوزرینه ابقا ایتک طرفدارى اولدقلری و امیره صوک درجه ده مربوط اولوب اوغورنده جانلری فدایه آماده بولوندقلری ناطق محضرلر ترتیب ایتدیردی . بالاخره مشایخک بوحرکتدن نه قدر پشیمان اولدقلری کندى اعترافلریله ثابتدر .

بو حادته اناسنده حسین «جرول» خرسزلری تحریک ایدرک قافله لری اوردوردی ، ارزاقی صویدوردی ، حاصلاتک بشده بری کندى ایچون آیره رق «مران» کوندردی . کنديسینه وزارت منشوری کلدیکی زمان اوچ کون مدینه ده شهر آیین یاییلمسنى امر ایتدی . اوغلی علی ده جده ده احتفال یاپدیردی . آتجق والی ی فیزدیرمق ایچون آجاددن برینه عسکر البسه سی کیدیرته رک سواققلری طولاشدیرتدی ؛ بونک آرقه سینه بر دیگرى ده قاتوب او یورودکجه اکسسه یه یاپوجله اوردیرمق صورتیله حکومتی و رجال حکومتی تحقیر ایتدیردی . صوکر ا یایدیغی رذالتک عاقبتدن قورقه رق باباسنک اوطورمقده اولدیغی وادی فاطمه یه قاچدی . اورادن ده «مران» کیده رک بر بوجوق آیدن زیاده قاپاندی قالدی و باب عالیدن اوامر شدید کلدکجه طاغنه دوغدی . او آراقى مران ده بولونمسنک سببی ایسه عتیبه قیائلی آیقلا ندیرمقدن عبارتدی .

لاذقیه جریده سی بو حادته لر اناسنده بر مقاله یازه رق حقیقتی تمامیه کوسترمش و بوضورتله دینه ، دولته اک بویوک خدمتی ایفا ایلشدی . محرر دییوردی که :

«حجازده کی قبائلک آسایش محلی بی اخلال خصوصنده کوستردکاری حرکتلر هیچ بر زمان کنديلرکلرندن دکلدر . بلنکه منافع ذاتیه یی ادامه مقصدیله معین بر پروغرام داخلنده کیدن بوحرکاتک بر محرکی واردر . اوله ظن ایدرز که حکومتن حجازده کی بیچاره عربانک باشقه اللره حرکت کتیریلوب جدذاتنده کنديلرینه اسناد ایدیلن احوالک جمله سندن بی خبر بولونان بر ییغین هیولادن باشقه برشی اولمدیغی بیلمز دکلدر . حقیقت حالد بو عربان دولته صوک درجه ده مطیعدر . حکومت سنیه بوکا تمامیه واقف اولدیغی کی بر طرفدن کنديسینه

ایدردی . خصوصیتہ جدیدک امارتی ادرندن منصب ایتیم اولدیمی
اشراف حسنیہ عسیرده او طور دیغندن ، حسین ایسه بوتون اشرافک
کندی نفوذ و مراقبہ سی آلتندہ بولونہرق ایاروده اقبالک رقیب اوله .
ماملری ایستہ دیکندن و حکومت سنیه دن آریله مادینی تقدیرده هیچ
اولمازسه امارتی اولادینه حصر ایتدیرمک نیتندہ اولدیغندن ، دها دیگر
برطاقم اسباب ایله برلشن شوعوامل ، حسینی عسیرده مسئلہ حیقارمه یه
سوق ایتدی . « عسیر نه حکومتک ، نهدہ ادریسینک اوله ماز ؛ انجق
بنم اوله بیلیر . » دییه اوغراشمه یه باشلادی .

سنوسی طریقت علیہ سنک مرہان ، خصوصیتہ بنی حرب قبائلی
آرمسندہ انتشار ایتیمی ویاواش یاواش اشرافکده بو طریقتہ کیرمسی
احتراسکار امیری اور کوتدی . جاهل بدویلری دیندن ، اخلاق
فاضلہ دن ، احکام شریعتدن خبردار ایدہ جک واونلره طوغر و بولی
کوسترہ جک بویله بر طریقتک تعمیمنه چالیشہ حق یزده هر واسطہ یه
مراجعتله بوکا قارشى کلک ایستہ دی . دیگر طرفدن ایسه نفس
حجازده کفرک ، اصنامہ عبادتک انتشارینی اہمال ایدر اولدی . نتہ کیم
تقیف قبائلی سجدہ بی عظمتلرینہ منافی کوردکاری ایچون عارقلما یورلرده
جاهلیت اولی دورہ سنندہ کی ہییمیت ایچندہ پویان اولیورلر . حالبوکه
حسین بو فجیہ مدن متأثر اولمقدن باشقہ بدویلرک دین امورندہ کلیاً
جاهل اولملری امیرک مظالمہ ، ابوئی قانوننک احکامنہ انقیادلرینی
تسہیل ایدر مطالعہ سیلہ آله بیلدیکنه نمون اولیور .

سنوسی عالہ سنہ نسبتی معلوم اولان ادریسی عسیرده ارشادات دینیہ ایله
ایشہ باشلار باشلاماز ، حسین کندی موقعندن قورقہرق ادریسی یه
هجوم ایتک ، عسیری حجازہ الحاق ایتک ایستہ دی ؛ بو مقصدینہ
وصول ایچونده « ادریسینک یاراقلری ، آدملری خلقی ادریس نامہ
بیعتہ دعوت ایچون حجازہ کلدیلمر . » شایعہ سیلہ حکومتی علیہ نہ چویردی .
اردده کچن وقعہ لر ن صوکر شیخ محمدتوفیق وسعید پاشا ایله ادریس
آرمسندہ تمامیلہ ائتلاف حاصل اولہرق حسینک قوردینی پلانلر
الت اوست اولق اوزرہ ایکن خونہ دن برینی اجرئلہ طوتوب عسیرہ
کوندردی و « حکومت بنی سنی اولدورمک اوزرہ فدائی کوندرمشدی .
لکن سنک اطوار کدن یک بویوک ؛ یک مقدس بر ذات اولدیغکی
اکلاریغ ایچون تصورمدن واز کچہرک عفوکه دخالت ایدیورم . »
دییه ادریسی یه تسلیم اولورسک ، طرزندہ تعلیمات ویردی . بو حریف
الدینی امری ایفا ایدنجہ ادریسینک حکومت حقندہ کی عداوتی یکیدن
جانلاندی . اراده برچوق مسلمان قانی ہدر اولدقدن صوکر احسین
شمالدن قرہ طریقہ عسیرہ هجوم ایچون حکومتدن عسکر ، سلاح
ومهمات طلبندہ بولوندی ، مقصدی ایسه بورقیدن قورتولہ مدینی
تقدیرده عسیری حجازہ الحاق ایتک و او حوالیدہ کی عربانی نفوذی
النتہ المقدن باشقہ برشی دکادی . خصمنی تنکیلہ موفق اوله ماینجہ
حکومتدن الدینی پارہ لر و سلاحلری ، مهماتی برعتاد ایچنہ اویناندی .

صادق و مطیع کورولوب دیگر طرفدن هر درلو اصلاحاتی بوغمق
ایستہ ین مفسدلرک مہیتندنہ خبرداردر . بو مفسدلر حجاز اہالیسنہ
قارشى حکومتی کندی ضررلری مؤدی اولہ جق مقرراندہ بولونیور
کوسترہ مک حقیقت حالدن بی خبر اولان بی چارہ لری قیامہ ، شکایاتہ
سوق ایدیورلر ؛ صوکرادہ مرکز خلافتلہ مکہ آرمسندہ میاجیلایق
ایتمہ یه قانقیشہرق مکہ لیلری « سزی آغیر برطاقم تکالیفدن قورتاردق . »
دییه آلداتیورلر ؛ حکومتی دہ بوکی چورومش سیاستلرلہ اویالا-
دقیری زعمندہ بولونیورلر . حال بوکہ فرقندہ اولقسزین کندی
کندیارینی آلداتیورلر . امیدایدرزکہ یاقیندہ حقایق اورتن پردہ آچیلردہ
بوتون مہیتلر میدانہ حیقہرق ہم ملت ، ہم حکومت راحت ایدر .
غالب پاشا عسکریلہ برلکدہ مکہ یه کیدرکن یانندہ بولونان حسینک
اوغل علی عربانی فرقہ یه قارشى هجوم ایتک ایچون تشویق ایتدی .
و تعقیب ایدہ جکلری پلائی کندیسی ترتیب ایلدی . واقعا علینک بوخیاتی
مدینہ دہ شایع اولہرق بعض حیت دینیہ صاحباری واسطہ سیلہ والینک
قولاغنه قدر کندیسنہ دہ بو قدر دناستہ احتمال ویریلہ مدی . لکن یولہ
حقیقینجہ روایت اولنان شیلر سویلدکاری محملہ و سویلدکاری طرزده
اولق اوزرہ تمامیلہ ظهورہ کلدی .

حسین حرم شریف اوقافی ایستہ دیک کی یغما ایتدکدن باشقہ
قوناغندہ خصوصی برزندان وجودہ کتیرہ رک ایقاع ایلدیکی کونا کون
مظالم ایله زون و انکیزیسیون دورلری او نوتدیردی . بوبابده دها زیادہ
معلومات ایدینک ایستہ یلر راست کلدکاری حجازلی یه مراجعت
ایتسوناردہ خاندان نبوتہ نسبت ادعاسندہ بولنان او حریفک نہ مہیتدہ
بر مخلوق اولدینی او کردنسولر .

۴

حجاز قطعہ سی اسمنک دلالتندنہ اکلاشیلدینی و جہلہ نجد ایله
بحر احمر ، سوریه ایله یمن آرمسندہ حاجز اولان ، یعنی بوللری
بربرندن آیران بر قطعہ در . حجاز بو اقلیملرہ مرکز اولان موقع
جغرافیسنہ نظر آ حسینک دسیسہ لری اول باول بالطبع حجازی محیط
اولان بو اقلیملرہ توجه ایدہ جکدی . شوراسی غریبدرکہ حسینک
هر مملکتدہ بردسیسہ قوردیغنی ، هر قطعہ دہ سیاسی ، یا خود اداری بر
مسئلہ حیقاردیغنی کوریورز . بولرک ہپسنک منشائی طویعہ بیلمہ ین
احتراسیلہ هر نہ صورتلہ اولورسہ اولسون حکومتی کوچک دوشورمک
میلی در . بو اوغوردہ کی مساعیسی اولا عسیرہ ، صوکرہ نجدہ ، دها
صوکرہ سوریه یه توجه ایتشدی . دها غریبی عینی مملکتدہ تعقیب
ایتدیکی پلانلری اورادہ کی احتراصاتک تبدیلی ایله برابر دکیشیوردی .
ایشہ عسیردن باشلادی . عسیر حسینک نظرندہ موقع جغرافی
اعتباریلہ حجازک بر جزئی اولدینی ایچون کندیسنہ ویرمک ایجاب

طوغریسی ، قوجه امیرك بیچق دن فرقی یوق : حیقار کنده کسیر ، اینر کنده کسیر !

حسینك باشلادینی ایش بوصورتله نتیجه لهرهك خصمنی بیتیرمکدن امیدنی کسنجه وکندیسنه فرمانرله تعین اولونان حدود داخلنده قاله رق حجازی اصلاحه چالیشمی وهیب پاشا طرفندن کندیسنه تکلیف اولونجه بوسفرده مصرده بولونوب انکلیز پاره سیله اسلام علینه چالیشان مفسداری ادریس ایله اتفاق ایدرک حکومت علینه قیامه تشویقه باشلادی . کندیسی ده ظاهرأ ادریسی به دوست کوروندی . نته کم عسیر متصرفی محی الدین بك حسینك آدمیرله مکتوبلرینی الله ایتمش اولدینی ایچون اوج سنه دن بری بوسره واقفدر . غریبدرکه حسین شوصو ك حرکت سفله سندن اول حجاز ایله عسیر ویمن آره سنده کی پوستنی تعطیل ایتمك صورتیه هم انکلیزلره ، هم ادریسی به عرض خدمت ایتمشدی . صو کرا کندی آدمیرندن برنی مسلح بر قوتك ریاستنده اوله رق « بلیشه » ایله « غامد » قضاسنك شماندمکی کویلره ، خصوصیه « آل سیار » جهته کوندره رك کندی نامه ویری طویلامق ایسته دی . متصرف بوکن قوتی اهالی محلیه نك یاردیمه طاغتنقدن صو کرا امیرك نه سیله عسیر امورینه مداخله ده بولوندیغنی باب عالی دن ، باب عالی ده کندی سندن صورونجه سنجاغك شمانده ساکن عشایرک حجازه الحاقلری ایچون کندیسنه مراجعت ایتمک لری ایلری سوزدی . لکن عییا حجاز بر حکومت مستقلمیدر ؟ عییا بویه بر دعوی مجرد فرمان سلطانی ایله منصوب اولان امیره حدود صلاحیتی آشهرق حکومتك تنظیمات اداریه سیله بیله دیک کی اویسامق حق ویررمی ؟ صو کرا بیچین ظلم وعداوتی حکومته قارشى اخلاص ایله پرورده اولان منطقه اهالیسنه توحیه ایدیورده باشقه لرینه سس حیقارمیور ؟ بیچین کندیسی حقه ده لازم کان محبتی کوسترمیور دییه عسیرا شرافندن بر قاجینك تسلیمنی متصرفدن اصرار ایله ایسته یورده تکلیفی قبول اولونما یجه پوسته یوللرینی کسمه یه قالقیشیور ؟ بیچین اولجه ایتالیانلرلر ، صو کرا انکلیزلرک آدمی اولان کندی اسکی دشمنی ادریس ایله برلشهرک عسیره صالدریمق ایسته یور ؟

ایشته حسین عسیره اوینادینی شو او یونلرک دیگر بر طرزینی ده نمجده اوینامشدی :

حسین بر طرفدن طویق بیلمه یں احتراصاتی سوقیه ، دیگر طرفدن وهابی مذهبی انتشار ایدرده بر عصر اول اولدینی کی اما کن مقدسه وهابیلر استیلاسنه معروض قالر ملاحظه سیله جزیره العربی تمامیه الله ایتمك ونجد ایشلرینه مداخله ده بولونمق ایستردی . لکن فعلاً مداخله سنی ایجاب ایدنك بویوك سبب شودرکه : عتیبه قبائلندن بر قسمی نمجده او طورده رق ابن سعوده ویری ویرلر ؛ دیگر بر قسمی ده حجازده ساکن اولورلر . حسین بونلرک قوتندن استفاده ایدر و حکومت

نامه کندیلرندن تحصیل ایتدیکی ویرکیلرله خزینه سنی طولدوروردی . عتیبه لیلر حسین مظلمندن طولابی اصلا سوزلردی . بونلر فؤاد پاشانك ولایتی زماننده حکومتك حسن معامله سنی کورنجه وابن سعودك ده نمجده کی قبيله قارداشلری حقه ده عادلانه طاورانه رق مشروع اولان ویرکیدن باشقه برشی ایسته مدیکنی ایشیدنجه همان نمجده قاجیلر . حسین بونك اوزرینه ابن سعود ایله حربه کیریشه رك منهرم اولونجه حکومته مراجعتله ابن سعودك کندیسنه قارشى تجاوزده بولوندیغنی واداده سی آلتنده کی قبائل کندی طرفنه بکیردیکنی مقام شکایتده درمیا ایتدی ؛ حریمه وهابیلرک هجومی تهلیکه سنی ده ایشك ایچنه صوقه رق امداد طلبنده بولوندی . حکومت بوظیفی اسعاف ایدرک عسکر کوندردی . وقوعه کان مصادمه ده ابن سعود بریشان اولدیسده عتیبه لیلر عودت ایتمدی .

حسین ابن سعودك عمجه زاده لرله « عجمان » رؤساسنی نزدینه جلب ایدرک انلری خصمنه قارشى کوندرمك ونجد حاجیلرله تاجرلرینی حجازه کیرمکدن منع ایتمك ایسته دی . شاید بر طرفندن حکومتك شدتی ، دیگر طرفدن قبائل مذکورمك عودتی امداده یتشمه سیدی برچوق مسلمانك قانی هدر اوله جق ، برمدتده شعائر دین معطل قاله جقدی . مع مافیه مجتمعا امیر ابن الرشید اوزرینه هجوم ایتملری ایچون ابن سعود ایله حسینك آره سنی بولمه یه مصرلی مفسد لرله طالب نقیب طرفندن نه قدر چالیشیلدیغنی معلومدر . حسین اوغلی عبداللهی ایکی دفعه ابن سعودك یاننه کوندره رك ائتلاف طلبنده بولوندی ، که دیگر اوغلی فیصل باباسنك بوتفاق ایچون « موقت وظاهری رشیدر . » دیورودی . مقصد ایسه امیر ابن الرشیدك سطوتی قیرمقدی . برنجی دفعه سنده حکومت ایشه واقف اوله رق اوغلنك سربعا نمجدن کری آلمسنى و بوحر کتده کی مقصدك نه اولدیغنی بیله . یرمسنی حسین تبلیغ ایدنجه « وهابی مذهبنك انتشاری تهلیکه سنه مانع اولمق ایچون کوندرمشدم . » جوابی ویردی . ایکنجی دفعه سنده ایسه « بریده » ملجمه سنده اشتراك ایچون کیتمشدی . لکن ابن سعودك عسکری امیر ابن رشیدك اوکنده تارمار اولدقدن صو کرا یتیشه بیله دیک ایچون عبدالله آدلرینی بولمه یه چالیشمقدن باشقه برشی یایمدی . حکومت بودفعه سنده اوغانی کری آلمسنى ونجین کوندر . دیکنی خبر ویرمسنی امر ایدنجه هیچ اوتانمندن شو جوابی ویردی : « قسم اهالیسی بکا ابن رشیدك ظلمندن شکایتده بولوندیلر . قصیمك امر ازاروسی ایسه بی زباده سیله علاقه دار ایدر وبکا راجمدر . بناء علیه اهالینك طلبی اوزرینه عبداللهی کوندرمشدم . »

پشیدی

اشرف ارباب

نجم استقبال مطبوعه سنده طبع اولمشدر

ایکنجی طبعی